

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE/NABAVE



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АГЕНЦИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY

PRIRUČNIK

NOVEMBAR, 2024. GODINE

UVOD

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je u cilju edukativnog djelovanja preduzela aktivnosti na organizaciji dijaloga sa korisnicima sistema 19.11.2024. godine. U sklopu navedenog dijaloga sa korisnicima sistema održane su četiri tematske cijeline:

- Primjena važećih propisa u vezi sa planiranjem i pripremom postupka nabavke sa posebnim osvrtnom na provjeru tržišta, pripremu plana nabavki/izmjena/dopuna, pokretanje postupka i druge aktivnosti,
- Primjena važećih propisa u vezi sa provođenjem postupka javne nabavke sa posebnim osvrtnom na pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci,
- Primjena važećih propisa u vezi sa praćenjem postupaka javnih nabavki i prekršajnim odredbama sa posebnim osvrtnom na rizične segmente procesa,
- Primjena važećih propisa u vezi informatičkog segmenta sistema sa posebnim osvrtnom na odustajanje od nabavke kod izmjena/dopuna planova nabavki i privremenih planova nabavki i unos pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci za član 21. tač. a), b) i c) Zakona o javnim nabavkama.

Učesnici dijaloga su imali mogućnost postavljanja pitanja putem chat opcije na koja je odgovarano za vrijeme trajanja samog dijaloga.

U svrhu adekvatnog informisanja i drugih korisnika koji nisu bili u mogućnosti da budu uključeni u navedeni dijalog Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je pripremila ovaj Priručnik kao jedan od vidova dodatne edukacije svih učesnika u sistemu javnih nabavki jer se ova pitanja prije svega odnose na slučajeve iz prakse sa kojima su se susretali učesnici dijaloga i odgovori na njih mogu da posluže svim učesnicim u sistemu javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.

Takođe, Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine skreće pažnju na to da su odgovori u Priručniku dati na osnovu postavljenih pitanja u chat-u i da iste treba uzeti sa odgovarajućom rezervom. Korisnici u slučaju svih nejasnoća ili dodatnih pojašnjenja trebaju se obratiti Agenciji za javne nabavke Bosne i Hercegovine sa zvaničnim upitom u vezi primjene Zakona o javnim nabavkama.

PITANJA I ODGOVORI

1. Čemu donošenje Odluke o pokretanju postupka za direktne sporazume i gomilanje papirologije ako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o JN izuzeta potreba za pokretanje iste Odluke za direktne sporazume? Zar nije cilj, izmedju ostalog, uprostiti proceduru i smanjiti nepotrebnu papirologiju?

Članom 18. stav (3) Zakona o javnim nabavkama je određeno da u postupku direktnog sporazuma, ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanom obliku.

Kada se doslovno pročita navedena odredba Zakona, može se zaključiti da je odredba eksplicitna, u smislu da uopće nije dozvoljeno donošenje odluke, odnosno rješenja o pokretanju postupka direktnog sporazuma. U tom se slučaju postavlja pitanje gdje je početak postupka, ako znamo gdje je kraj istog? Gdje je procjena? Gdje piše da se radi o direktnom sporazumu? Gdje je izvor finansiranja? Kada se sagledaju postavljena pitanja, ipak se može zaključiti da je potrebno „nešto evidentirati“, barem u vidu službene zabilješke, ako ništa drugo. U svakom slučaju, nije obavezno donošenje odluke, ali nije ni zabranjeno donošenje odluke koja se može i drugačije nazvati. Naime, ova odredba je imala namjeru da izuzme obavezu donošenja odluke, odnosno rješenja o pokretanju postupka direktnog sporazuma gdje to nije ni primjereno, gdje nije ni praktično, pa čak ni moguće, odnosno za nabavke gdje se taj postupak praktično i ne provodi, niti je moguće istraživanje tržišta, kao i sve ostale pretpostavke za pokretanje postupka javne nabavke (npr. prilaganje računa za taksi-usluge i sl.).

2. Kako 6000 KM direktni sporazum, zar nije 10 000 KM (6000+4000)?

Članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama određeno je da ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM.

Tumačeći navedeno, primjena postupka direktnog sporazuma zavisi od slijedećih uslova:

- a) vrijednost pojedinačne nabavke ne smije biti veća od 6.000,00 KM,
- b) nabavka istovrsnih nabavki se može izvršiti putem više direktnih sporazuma, s tim da zbir više direktnih sporazuma za istovrsne nabavke ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou.

Međutim, ukoliko je ugovorni organ u planu nabavki planirao npr. 8.000,00 KM za istovrsne nabavke, tada ne može primijeniti naprijed navedenu tačku b), odnosno potrebno je da planira provođenje postupka konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda jer vrijednost iz navedenog primjera odgovara tom postupku. Navedena tačka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorni organ u planu nabavki planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabavke i da će za isti provesti postupak direktnog sporazuma. Međutim,

moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tokom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabavki ili je došlo do povećanja cijene pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorni organ obezbjeđuje dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabavki i provodi novi postupak direktnog sporazuma uvažavajući odredbu člana 87. stav (3) Zakona.

Što se tiče istovrsnih javnih nabavki, istakli bi:

Istovrsna javna nabavka je nabavka koja ima istu ili sličnu namjenu, pri čemu isti ponuđači u odnosu na prirodu djelatnosti koju obavljaju mogu da je ispune. Pojam istovrsnosti je sveden na namjenu nabavke, što znači da će ugovorni organi morati u svakom slučaju procijenjivati je li namjena ista ili slična namjeni neke druge nabavke.

S druge strane, ono što bi trebalo da olakša ovu procjenu jeste mogućnost istog ponuđača da je ispuni, s obzirom na njegovu djelatnost. Dakle, na ugovornom organu je diskreciona ocjena postojanja ili nepostojanja istovrsnosti.

Primjer za istovrsnu nabavku bi bili, npr.:

Nabavka usluge fiksne i mobilne telefonije, ili npr. usluge interneta i mobilnog interneta se mogu posmatrati kao istovrsne usluge, imajući u vidu da ove usluge imaju istu namjenu, kao i da isti ponuđači imajući u vidu prirodu djelatnosti kojom se bave, mogu ih ispuniti.

S druge strane, npr. stručni časopisi različitih izdavača ne mogu se smatrati istovrsnom nabavkom, pa samim tim ni njihove nabavke istovrsnim nabavkama ukoliko svaki od tih stručnih časopisa na tržištu može da ponudi samo jedan ponuđač.

3. Postupak nabavke goriva za tri godine okvirni postupak, iznos cca 120000 KM da li u plan za 2025. planiramo ukupni iznos jer ce biti otvoreni postupak za taj iznos ili svaku godinu posebno uvrstim u plan?

Okvirni sporazum ne predstavlja posebnu vrstu postupka javne nabavke, već poseban način nabavke. Okvirnim sporazumom utvrđuju se bitni uslovi ugovora o javnoj nabavci, naročito u pogledu cijene, količine, rokova, kao i uslova na osnovu kojih će se zaključivati pojedinačni ugovori o javnoj nabavci tokom trajanja okvirnog sporazuma.

Iz navedenog proizlazi da je kod planiranja okvirnih sporazuma potrebno planirati sve ugovore koji će biti zaključeni za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma, što znači da ugovorni organ mora imati obavezno kvalitativnu, ali po mogućnosti i kvantitativnu analizu svojih potreba za konkretnim predmetom nabavke u određenom periodu. Pored analize potreba, neophodno je da ugovorni organ provede istraživanje tržišta predmeta javne nabavke (provjera cijene, kvaliteta, održavanja, garantnog perioda, strukturu tržišta, nivo konkurencije, i sl.), kako bi procijenjena vrijednost javne nabavke bila adekvatno utvrđena.

Dakle, procijenjena vrijednost javne nabavke u slučaju okvirnog sporazuma određuje se kao vrijednost svih ugovora koji će biti zaključeni za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma i kao takva se iskazuje u planu nabavki.

Plan nabavke za određenu budžetska/finansijsku godinu sadrži javne nabavke koje ugovorni organ planira pokrenuti i provesti u toj konkretnoj godinu za koju se plan nabavki i donosi. Drugim riječima, za plan nabavke nije presudno kada će ugovori biti potpisani i realizirani, nego kada će biti pokrenut postupak javne nabavke.

Prema tome, ukoliko je planirano zaključivanje okvirnog sporazuma na tri godine, tada se u planu nabavki za godinu u kojoj se planira provesti postupak nabavke, navodi predmetna nabavka na ukupnu procijenjenu vrijednost za sve tri godine, dok se u narednim godinama predmetna nabavka ne navodi u planu nabavki.

4. U prethodnim godinama je nabavka usluga hotelskog smještaja u zemlji i inostranstvu vršena u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama, međutim plan je da se u narednoj godinu provede otvoreni postupak za nabavku usluga u inostranstvu kako bi se preko turističke agencije vršila nabavka ovih usluga. Pitanje je da li postoji mogućnost razdvajanja usluga smještaja u zemlji i inostranstvu na način da se usluge hotelskog smještaja u zemlji nastave nabavljati u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama, a da se za hotelske usluge u inostranstvu provede otvoreni postupak.

Članom 3. Zakona o javnim nabavkama određeni su opći principi sistema javnih nabavki na način da je ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, uz osiguranje pravične i aktivne konkurencije, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetnom nabavke i njegovom svrhom.

Takođe, Zakonom su definisani postupci javne nabavke i uslovi za njihovu primjenu, gdje konačnu odluku o primjeni određenog postupka donosi ugovorni organ u zavisnosti od ispunjenosti uslova definisanih Zakonom.

Ugovori o uslugama iz Aneksa II Zakona su ugovori na koje se primjenjuje poseban režim, a koji je propisan Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 2/23) uključuje društvene i druge posebne usluge.

Odredba člana 3. stav (3) navedenog Pravilnika propisuje da za nabavku usluga iz stava (1) ovog člana, ugovorni organ može provesti i jedan od postupaka javne nabavke, definisanih u Poglavlju I i V Drugog dijela Zakona, a u zavisnosti od ispunjenosti uslova određenih Zakonom za pojedinu vrstu postupka.

Shodno navedenom, kada su predmet nabavke usluge iz Aneksa II Zakona, ugovorni organ ima na raspolaganju dvije opcije, i to: da provede proceduru propisanu Pravilnikom

ili da provede jedan od postupaka iz Poglavlja I i V Drugog dijela Zakona, a u zavisnosti od ispunjenosti uslova određenih Zakonom za pojedinu vrstu postupka.

Drugim riječima, ako se za nabavku usluga iz Aneksa II Zakona ugovorni organ opredijeli za provođenje postupka propisanog Pravilnikom, u tom slučaju taj postupak nema nikakve povezanosti sa postupcima propisanim Zakonom. Dakle, provodi se u potpunosti na način propisan Pravilnikom, a obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine objavljuje se najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

S druge strane, ako se ugovorni organ za nabavku usluga iz Aneksa II Zakona opredijeli za neki od postupaka iz Poglavlja V Zakona, onda od procijenjene vrijednosti nabavke zavisi koji će to postupak biti. Naime, ukoliko procijenjena vrijednost nabavke za taj predmet nabavke na godišnjem nivou ne prelazi 6.000,00 KM, ugovorni organ može primjeniti direktni sporazum za nabavku ovih usluga, a ukoliko je procijenjena vrijednost do 50.000,00 KM na godišnjem nivou, ugovorni organ za nabavku ovih usluga može provesti konkurentski zahtjev za dostavu ponuda. Naravno, za nabavke procijenjene vrijednosti 50.000,00 i više, moguće je provesti postupak iz Poglavlja I Zakona, a u zavisnosti od ispunjenosti uslova za primjenu svakog od navedenih postupaka.

Takođe, nije nedozvoljena ni treća opcija, odnosno da se u toku godine provede procedura propisana Pravilnikom i da se provede postupak predviđen Zakonom. Neće doći do dijeljenja predmeta nabavke, ako vrijednost provedena putem procedure propisane Pravilnikom i vrijednost provedena putem postupka predviđenog Zakonom, u zbiru ne pređu vrijednost predviđenu za provedeni postupak predviđen Zakonom u navedenom primjeru.

5. U planu nabavki potrebno je unijeti stavku "period trajanja ugovora". Šta se unosi? Rok izvođenja radova/ rok iza isporuku robe/usluga ili nešto drugo?

U planu nabavki, u polje "period trajanja ugovora", kako sam naziv kaže, unosi se period trajanja ugovora za koji se planira provesti konkretni postupak javne nabavke. Polje "period trajanja ugovora" u planu nabavki koji se objavljuje na Portalu, je editabilnog karaktera, što znači da je moguć unos i brojeva i slova, pa će ugovorni organi isto popuniti kako je najprimjerenije datoj nabavci.

6. Da li prilikom odustajanja od nabavke treba donijeti odluku?

Član 17. Zakona o javnim nabavkama reguliše uslove za početak postupka javne nabavke, te definiše da ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena planom nabavki. Takođe je definisan i sadržaj plana nabavki.

Omogućeno je ugovornim organima da putem posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke mogu izvršiti izmjenu postojećeg plana nabavki, te tako izvršiti i nabavku koja nije bila previđena planom nabavki. Posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, sadrži podatke koje sadrži i sam plan nabavki. Ovo je slučaj kada određene

nabavke nisu bile predviđene planom nabavki jer u momentu planiranja nisu bile potrebne, a koje su iz različitih objektivnih, opravdanih razloga zaista postale neophodne.

Takođe se može desiti i da je nabavka predviđena planom nabavki, ali da se zbog određenih okolnosti desi da se ista neće provoditi. U tom slučaju Zakon nije predvidio da se donosi bilo kakva odluka o odustajanju, s tim da ugovorni organ može, u cilju poštovanja principa transparentnosti kao jednog od principa nabavki, u planu nabavki u koloni „napomena“, navesti da se predmetna nabavka neće provoditi i razloge za isto.

7. Šta se unosi u Plan javnih nabavki nakon usvajanja budžeta ukoliko smo imali privremeni plan finansiranja?

Iako nije decidno propisano Zakonom o javnim nabavkama može se zaključiti da:

1. Nabavke iz privremenog plana nabavki koje su realizovane ne treba da idu u plan nabavki
2. Nabavke iz privremenog plana nabavki koje su djelimično realizovane, a što podrazumijeva da je nabavka pokrenuta u periodu privremenog finansiranja, proveden postupak i realizacija u toku, ne treba da idu u plan nabavki
3. Nabavke za koje nije pokrenut postupak nabavke u periodu važenja privremenog plana nabavki, a koje se namjeravaju pokrenuti u periodu važenja plana nabavki, treba uvrstiti u plan nabavki.

8. Ko je zadužen za unos na web portal e-nabavke tj. da li je to isključivo obaveza članova Komisije za javne nabavke ili je to obaveza iz opisa poslova nekog od uposlenika? Da li se rad u Komisiji za javne nabavke plaća ili je to isključivo besplatna aktivnost, česta pojava u praksi je da se plaća i objavljuju se rješenja u službenim novinama. U pravilu ko obavlja poslove izrade ugovora i dr. administrativno tehničke i pravne poslove iz nadležnosti komisije za javne nabavke.

Članom 13. stav (3) Zakona o javnim nabavkama definisano je: Svaki ugovorni organ u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i učinkovito izvršenje nabavne funkcije u okviru ugovornog organa, kao što su: način kolanja dokumentacije vezane za javne nabavke, konkretna zaduženja službenika i administrativnog osoblja koji provode javne nabavke ili su u određenoj vezi s njima, rokove za postupanje, način imenovanja i eventualnu rotaciju članova komisije za nabavku i sva druga odnosna pitanja.

Dakle, sve navedeno može biti pitanje ugovornog organa jer ni Zakon i podzakonska akta vezana za Zakon ne propisuju navedeno.

9. Ako ugovorni organ zaključi ugovor sa dobavljačem za popravak mašine prema konkurentskom zahtjevu. U toku izvođenja popravke mašine pojave se neki dodatni dijelovi koje treba zamijeniti a koje ugovorni organ nije mogao predvidjeti da ih treba zamijeniti niti ih je serviser prije pokretanja postupka nabavke mogao otkriti da je potrebna njihova zamjena. Da li je moguće u tom slučaju zaključiti

ugovor putem pregovaračkog postupka kako bi se završio popravak mašine ili treba pokrenuti novi postupak nabavke.

Pregovarački postupak bez objave obavještenja najmanje konkurentan i transparentan postupak javne nabavke i primjenjuje se samo u slučajevima u kojima su ispunjeni uslovi propisani Zakonom.

Članom 21. Zakona su propisani uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, dok su članovima od 22. do 24. Zakona propisani posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku roba, usluga ili radova.

Dakle, samo ukoliko su Zakonom propisani uslovi kumulativno ispunjeni, ugovorni organ može primijeniti pregovarački postupak bez objave obavještenja. U protivnom, ugovorni organ je za nabavku potrebnih roba, usluga ili radova obavezan provesti drugi odgovarajući postupak, u skladu sa ispunjenošću Zakonom postavljenih uslova.

Član 22. Zakona o javnim nabavkama propisuje posebne uslove za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku roba.

10. Poštovani, ako se ukaže potreba za dodatnim radovima (npr. potrebna je veća količina od predviđene), a neki od tih radova su već obuhvaćeni glavnim ugovorom, da li se prilikom provođenja pregovaračkog bez objave obavještenja ponuđač mora pridržavati jediničnih cijena koje je ranije dostavio u redovnom postupku?

Član 24. stav (1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama definiše posebne uslove za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova, i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora.

Opšte pravilo u javnim nabavkama je da se ugovor ne može proširiti, obnoviti ili produžiti, kako u vezi sa količinom, tako i u odnosu na period isporuke, u odnosu na ono što je određeno u tenderskoj dokumentaciji i u zaključenom ugovoru. Kao najvažnije pravilo, za bilo kakve nove isporuke podrazumijeva se zaključenje novog ugovora nakon što se provede odgovarajući postupak.

U izuzetnim slučajevima ugovorni organ može imati potrebu da nabavi dodatne radove u uskoj vezi sa važećim (glavnim) ugovorom, kada takvi dodatni radovi, usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje radova koji su obuhvaćeni glavnim ugovorom. Samo u slučaju kada se takvi nepredviđeni dodatni radovi ne mogu

tehnički ili ekonomski odvojiti od glavnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ, dozvoljeno je da se zaključe posebni ugovori za dodatno izvođenje radova korištenjem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci, pod uslovom da se posebni ugovori zaključe sa istim izvođačem radova koji izvršava i glavni ugovor. Međutim, ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za takve dodatne radove ne smije preći 20% od vrijednosti glavnog ugovora.

Dakle, da bi se u takvim slučajevima primijenio pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci potrebno je kumulativno zadovoljiti slijedeće uslove:

- a) zbog nepredvidivih okolnosti postoji potreba za nabavkom dodatnih radova koji nisu bili uključeni u početni projekat ili ugovor koji je zaključen, ali koji su postali neophodni za izvedbu radova koji su predmet nabavke,
- b) takvi dodatni radovi se ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od glavnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ,
- c) nabavljaju se od dobavljača sa kojim je zaključen glavni ugovor, i
- d) ukupna vrijednost tih dodatnih radova ne smije prelaziti 20% iznosa glavnog ugovora.

Imajući u vidu navedeno, samo ukoliko su naprijed navedeni uslovi kumulativno ispunjeni, ugovorni organ može postupiti u skladu sa članom 24. stav (1) tačka b) Zakona. U protivnom, ugovorni organ je za nabavku potrebnih dodatnih radova obavezan provesti drugi odgovarajući postupak, u skladu sa ispunjenošću Zakonom postavljenih uslova.

11. Kantonalnim zakonom o komunalnim djelatnostima propisano je da općina obavljanje komunalnih djelatnosti obavezno povjerava javnim komunalnim preduzećima, a tek ako oni nisu osposobljeni, obavljanje tih djelatnosti se povjerava drugom pravnom licu u skladu sa ZJN. Mogu li se ove usluge nabavljati kroz pregovarački postupak bez objave obavještenja? Odnosno da li se ova situacija može posmatrati kao situacija u kojoj se iz suštinskih razloga ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču?

Odredbe člana 21. stav (1) tačka c) Zakona o javnim nabavkama predviđa uslove za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja.

Navedenim članom Zakona propisano je da ugovorni organ izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u slučaju kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču.

Dodjela ugovora jednom mogućem dobavljaču, gdje ne postoji mogućnost izbora alternativnog dobavljača, predstavlja izuzetan slučaj kada se ugovor o javnoj nabavci može dodijeliti pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci. Nedostatak alternativnog izbora mora biti objektivne prirode. To nije situacija kada ugovorni organ

ne zna za bilo kakav alternativni izbor – to je situacija kada alternativni izbor zaista ne postoji. Nedostatak alternativnog izbora ne smije biti uzrokovan bilo kakvim faktorom. Razlog se mora pripisati tehničkim ili umjetničkim razlozima ili zaštiti ekskluzivnih prava. Neophodnost da ugovor izvrši određeni dobavljač mora biti objektivne i ozbiljne prirode, ne može postojati bilo koji drugi prihvatljiv dobavljač.

Budući da je pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci najmanje konkurentan i transparentan postupak, treba ga koristiti samo u izuzetno rijetkim slučajevima. Dodjeljivanjem ugovora u ovom postupku, ugovorni organ rizikuje da plati više za slabiji kvalitet (dobavljač nije prisiljen da zbog konkurenata smanji svoju cijenu i garantuje kvalitet).

Dakle, ugovorni organ prije početka postupka javne nabavke ispituje tržište u smislu procjene predmeta nabavke, broja ponuđača koji na tržištu nude predmetnu robu, usluge ili radove. Ali, u situacijama kada je ipak nužno da se primjeni ovaj postupak, zakonodavac je taksativno postavio uslove za njegovu primjenu koji moraju biti striktno ispoštivani kako za pregovarački postupak bez objave obavještenja tako i za pregovarački postupak sa objavom obavještenja, odnosno isti se mogu primjeniti samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim Zakonom.

U skladu sa naprijed navedenim, da bi ugovorni organ dodijelio ugovor o javnoj nabavci dobavljaču primjenom pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, mora biti u stanju dokazati ispunjenost naprijed navedenih uslova, kako pred javnošću i odgovarajućim službama za reviziju tako i u slučaju žalbenog postupka, pred Kancelarijom za razmatranje žalbi BiH. U protivnom, ukoliko ugovorni organ sumnja da bi moglo biti još konkurenata za konkretnu nabavku, preferira se primjena konkurentnije vrste postupka, npr. otvorenog postupka.

U konkretnom slučaju smatramo da nisu ispunjeni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja po osnovu ekskluziviteta, već treba razmotriti primjenu izuzeća propisanih članom 10c Zakona.

12. Da li je u novom planu izmjena JN predviđeno, korigiranje Uslova za ponuđače, koje se najčešće zloupotrebljavaju kako bi se namjerno pogodovalo samo određenim, ciljanim ponuđačima i kako uredovati Ugovorne organe u postavljanju tehničkih specifikacija kod nabavki roba, npr. nabavci vozila, čije teh. specifikacije su postavljene kao eliminirajući faktor u "glupostima" koje nemaju nikakvu suštinsku vrijednost na vozilu? npr. boja tapacirunga neba u vozilu, presvlaka sjedišta - alkantara, boja vozila (osim ako UO ima sva vozila u svom vlasništvu u toj boji ili je boja vozila nužna za prepoznatljivost UO) pokazivač pravca (žmigavac) integrisan u retrovizor, boja branika vozila u osnovnoj boji vozila, usb ili bluetooth na audio uređaju i niz nebitnih navoda a samo sa ciljem eliminacije drugih ponuđača osim ciljanih, kršeći čl. 3. ZJN BiH a što u samoj objavi takve nabavke aludira na kršenje čl. 52. ZJN BiH. ?

U skladu sa članom 53. Zakona, ugovorni organ pripremi tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama Zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu svojih zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Takođe, prilikom pripreme tenderske dokumentacije ugovorni organ poštivaće principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača.

Član 54. stav (1) Zakona propisuje da tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije će uključivati, kad god je to moguće, kriterijum pristupačnosti za osobe sa invaliditetom ili kriterijum dizajna za sve korisnike.

Ugovorni organ definiše zahtjev ili specifikaciju i kada to navede u tenderskoj dokumentaciji, to ponuđači moraju zadovoljiti odnosno ispuniti i to je osnovni uslov da bi se ponuda smatrala prihvatljivom.

Bitno je naglasiti da zahtjevi koje ugovorni organ postavi u tenderskoj dokumentaciji moraju biti jasni, precizni, nedvosmisleni, te na isti način shvaćeni od svih ponuđača, kako bi se mogla donijeti odluka o kvalifikovanosti ponuđača, odnosno o izboru najpovoljnije ponude na stvarno konkurentskoj osnovi, te uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti kao osnovnih principa javnih nabavki.

Dalje, u skladu sa članom 97. Zakona, svaki privredni subjekt može podnijeti žalbu ukoliko ima ili je imao uneteres za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koja se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Dakle navedeno pitanje je regulisano važećim zakonom.

13. Da li Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može mijenjati sadržaj obrasca za ponudu, odnosno brisati dio koji se odnosi na tačku 4):

„Preduzeće koje dostavlja ovu ponudu je domaće sa sjedištem u BiH i najmanje 50% od ukupne vrijednost ponuđenih roba za izvršenje je iz BiH/ ili radne snage koja će raditi na realizaciji ovog ugovora o nabavci roba/usluga/radova, su rezidenti Bosne i Hercegovine, a dokazi da naša ponuda ispunjava uslove za preferencijalni tretman domaćeg, koji su traženi tenderskom dokumentacijom su u sastavu ponude. Pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću dajemo izjavu da:

a) Naša ponuda ISPUNJAVA uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, te u sastavu naše ponude dostavljamo zahtijevani dokaz naveden u tenderskoj dokumentaciji.

b) Naša ponuda NE ISPUNJAVA uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg.“

Ako se zna:

- 1. da je Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg ("Službeni glasnik BiH" broj 34/20) prestala da važi 01.06.2021. godine i**
- 2. da se Obrazac za ponudu priprema u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH" broj 90/14 i 20/15). Prema kojem se obrazac nije mijenjao,**
- 3. da se ponuđači moraju pridržavati propisani formi obrazaca,**
- 4. da su se žalbe ponuđača često izjavljivale na tendersku dokumentaciju koja nije u propisanim formama, odnosno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i podzakonskim aktima.**

Imajući u vidu da Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg prestala da važi i da se ne primjenjuje, ugovorni organi mogu korigovati Obrazac za ponudu, odnosno izostaviti taj dio.

14. Postovani, kako se ugovara višak radova, ako je vrijednost viška radova manja od 10% od vrijednosti osnovnog ugovora?

Kada je u pitanju „višak radova“, napominjemo da Zakon ne poznaje taj termin, te se svi viškovi radova mogu tretirati isključivo kao dodatni radovi. Dakle, nabavku viškova radova ne može vršiti bez provođenja odgovarajućeg postupka utvrđenog zakonom, niti ugovorni organ može npr. samo prihvatiti i platiti fakturu za takve radove. Zakon se primjenjuje na ugovore o javnim nabavkama čiji su predmet robe, usluge i radovi i koje dodjeljuju ugovorni organi definisani u članu 4. i 5. Zakona. To znači da svi ugovorni organi navedeni u pomenutom članu Zakona, koji dodjeljuju javne ugovore za robe, usluge i radove, obavezni su provesti odgovarajući postupak javne nabavke i slijediti zahtjeve koje definiše Zakon i podzakonski akti.

Međutim, članom 24. Zakona su propisani posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku radova. Tačkom a) navedenog člana je propisano da se ugovor o javnoj nabavci radova može zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor ali koji, usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova, i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti sa dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora.

15. Da li možete detaljnije pojasniti proces nabavke kroz mini tenderisanje?

Okvirni sporazum podrazumijeva sporazum ograničenog trajanja između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, a njegova svrha je utvrđivanje okvira za ugovore koji će se dodijeljivati u tom periodu, naročito u pogledu predmeta ugovora, a kada je to primjereno, i u pogledu predviđenih vrijednosti, obima ili količine i cijene. U

ovoj definiciji, predmet ugovora koji se dodjeljuje i cijena su ključni elementi koji će biti određeni unutar okvirnog sporazuma za buduće ugovore. Dakle, okvirni sporazum je ograničen ne samo u pogledu perioda trajanja, nego i u pogledu maksimalne količine ili obima javne nabavke tokom tog vremenskog perioda i može se desiti da se zaključeni okvirni sporazum „iskoristi“ prije nego što vremenski istekne.

Dalje, članom 4. stav (5) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponude ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14, 20/15) je propisano da u izuzetnim slučajevima kada ugovorni organ nije u mogućnosti definisati ni tačnu ni okvirnu količinu predmeta nabavke, određuje maksimalan iznos predviđen za okvirni sporazum sa popisom roba ili usluga koje će se nabavljati, ali da svi ugovori zaključeni na temelju okvirnog sporazuma zbirno ne mogu preći utvrđeni maksimalni iznos okvirnog sporazuma.

Koji su to izuzetni slučajevi određuje ugovorni organ u svakom konkretnom slučaju. Pod "izuzetnim slučajevima" bi se mogli smatrati slučajevi kada ugovorni organ nabavlja npr. rezervne dijelove, gdje ugovorni organ naravno ne zna koji dio će mu se pokvariti i kada, da li će mu trebati jedan ili više određenih dijelova, pa samim tim ne zna ni kolika će biti cijena itd.

Ukoliko svi uslovi nisu utvrđeni u okvirnom sporazumu i kada se ponuđači pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definisanih uslova u okviru uslova iz okvirnog sporazuma, postupak se sprovodi u skladu sa sljedećim:

- 1) za svaki ugovor ugovorni organ se pismeno obraća svim ponuđačima sa kojim ima zaključen okvirni sporazum;
- 2) ugovorni organ određuje vremenski rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda;
- 3) ponude se podnose u pisanoj formi a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavljanje ponuda;
- 4) ugovorni organ javno otvara ponude i dostavlja zapisnik sa otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
- 5) ugovorni organ odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili poništenju postupka javne nabavke dostavlja svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
- 6) ugovorni organ dodjeljuje ugovor ponuđaču koji je dostavio najpovoljniju ponudu, u skladu sa uslovima iz okvirnog sporazuma, odnosno u skladu sa precizno definisanim uslovima, u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.

Dakle, u slučaju da ugovorni organ zaključuje okvirni sporazum za nabavku u kojoj u tenderskoj dokumentaciji nisu određeni svi uslovi za zaključivanje ugovora o javnoj nabavci, dužan je zaključiti okvirni sporazum sa više ponuđača u skladu sa članom 32. stav (5) tačka b) Zakona.

Prema tome, ako ugovorni organ u izuzetnim slučajevima nije u mogućnosti definisati ni tačnu količinu predmeta nabavke iz stava (1) člana 4. Uputstva, ni okvirnu količinu iz stava (2) istog člana Uputstva, onda se određuje maksimalan iznos (npr. 100.000,00 KM) predviđen za okvirni sporazum sa popisom roba ili usluga koje će se nabavljati, ali da svi

ugovorni zaključeni na osnovu okvirnog sporazuma zbirno ne mogu preći utvrđeni maksimalni iznos okvirnog sporazuma.

U ovom slučaju, ugovorni organ će se svakako opredijeliti za opciju "mini tender", odnosno za opciju iz člana 32. stav (5) tačka b) Zakona, jer će tek po saznanju naprijed navedenih nepoznanica odnosno svojih konkretnih potreba moći da se pismeno obrati ponuđačima za svaki pojedinačni ugovor.

Bitno je naglasiti da se stav (5) člana 4. Uputstva, odnosno određivanje maksimalnog iznosa predviđenog za nabavke može koristiti samo u slučaju nabavke roba ili usluga, a ne i u slučaju nabavke radova.

16. Operater fiskalnog sistema nam je isporučio fiskalne kase i istovremeno nam je dostavio ugovore o pružanju usluga implementacije, održavanja i podrške EFU. Na koji način ćemo provesti postupak javne nabavke (pregovarački postupak bez objave obavještenja) s obzirom da su nam ugovori već dostavljeni i to sa datumom iz septembra i oktobr.

Ukoliko isporučilac fiskalne kase jedini i isključivo ima pravo da vrši održavanje i podršku za predmetnu robu, u tom slučaju se može provesti pregovarački bez obavještenja iz razloga ekskluziviteta u skladu sa članom 21.stav (1) tačka c) Zakona.

Ako to nije slučaj mora se ići na transparentnije nabavke zavisno od procijenjene vrijednosti nabavke. Ugovor o javnoj nabavci je moguće zaključiti samo nakon odgovarajuće procedure.

17. Da li je greška ako se zbog hitnosti spoje faza kvalifikacije i dostavljanje početne ponude u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja.

Pregovarački postupak bez objave obavještenja je strogo formalan postupak definisan članom 28. Zakona. Dakle Zakonom je propisano kako se pregovarački postupak bez objave obavještenja odvija po fazama i nije dozvoljeno preskakanje, odnosno spajanje određenih faza.

18. Koliko dana tenderska dokumentacija mora biti dostupna za preuzimanje na portalu? Da li sam dobro razumio... ROK ZA PREUZIMANJE TD. JE ISTI KAO I ROK ZA PRIJAVU PONUDA. ali vrlo često je u praksi UO da nije isti rok za PREUZIMANJE PONUDA i rok za prijem ponuda. Koja je svrha stavke "rok za preuzimanje TD" ?

Zakon u članu 40. definiše redovne rokove za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda. Takođe, član 41. definiše skraćene rokove za podnošenje ponuda.

Navedeni rokovi su definisani kao minimalni rokovi. Dakle, rokovi ne mogu biti kraći od Zakonom definisanih, ali isto tako Zakon ne zabranjuje da navedeni rokovi budu i duži, ukoliko to predmet nabavke zahtjeva.

Rok za preuzimanje tenderske dokumentacije je isti kao rok za dostavljanje ponuda.

Zakon ne predviđa skraćivanje rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije, odnosno mogućnosti da navedeni rok bude kraći od roka za podnošenje zahtjeva za učešće, odnosno ponuda. Analogno tome, rok za preuzimanje tenderske dokumentacije ne može biti kraći od minimalno utvrđenih rokova za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda.

Ono što bi bilo dozvoljeno u pogledu skraćivanja rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije je da ugovorni organ utvrdi duži rok za podnošenje zahtjeva za učešće, odnosno ponuda u odnosu na rok za preuzimanje tenderske dokumentacije.

To bi npr. značilo da se u otvorenom postupku nabavke za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog Zakona, rok za prijem ponuda koji ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na Portal javnih nabavki, produži na način da isti iznosi npr. 30 dana, a da rok za preuzimanje tenderske dokumentacije skрати za tih 10 dana, na način da taj rok iznosi 20 dana.

Na ovaj način rok za preuzimanje tenderske dokumentacije je jednak minimalno utvrđenom roku za prijem ponuda u otvorenom postupku nabavke za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona.

Isti način definisanja rokova se može primijeniti i na sve druge vrste postupaka, odnosno vrijednosne razrede.

Međutim, s obzirom na to se sada u skladu sa Izmjenama i dopunama ZJN rok za žalbu na tendersku računa od dana objave tenderske dokumentacije, pretpostavke je da se u praksi više neće koristiti ta mogućnost.

19. Može li se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH protiv zaključaka ugovornih organa sa nizih nivoa vlasti?

Zakon o javnim nabavkama ne izdvaja ugovorne organe po nivoima vlasti. Članom 100. stav (3) Zakona propisano je:

"(3) Ako u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, ugovorni organ odbaciće žalbu kao neurednu bez pozivanja žalioaca na dopunu ili ispravak. Na ovaj zaključak ugovornog organa žalilac nema pravo žalbe KRŽ-u i on je konačan. Protiv ovog zaključka žalilac može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema. Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog zaključka ako Sud Bosne i Hercegovine drugačije ne odluči."

20. Da li je i dalje zvaničan stav AJN da rokovi za preuzimanje TD, moraju biti jednaki minimalnim rokovima za prijem ponuda ovisno od vrste postupka, cijeneći

da su i izmjene u kontekstu žalbenog postupka bile (početak žalbenog roka teče od objave, a ne od preuzimanja)? Hvala!

Zakon u članu 40. definiše redovne rokove za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda. Takođe, član 41. definiše skraćene rokove za podnošenje ponuda.

Navedeni rokovi su definisani kao minimalni rokovi. Dakle, rokovi ne mogu biti kraći od Zakonom definisanih, ali isto tako Zakon ne zabranjuje da navedeni rokovi budu i duži, ukoliko to predmet nabavke zahtjeva.

Potrebno je istaći da Zakon ne predviđa skraćivanje rokova za preuzimanje tenderske dokumentacije, odnosno mogućnosti da navedeni rok bude kraći od roka za podnošenje zahtjeva za učešće, odnosno ponuda. Analogno tome, rok za preuzimanje tenderske dokumentacije ne može biti kraći od minimalno utvrđenih rokova za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda.

21. Poštovani, upravo imamo situaciju da je pošta greškom overila ponudu. Šta mi kao ugovorni organ da uradimo u ovom slučaju?

Članom 69. Zakona utvrđuje prestanak postupka javne nabavke na način da je stavom (1) navedeno da isti može biti okončan zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili poništenjem postupka javne nabavke.

U stavu (2) istog člana je navedeno da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju da:

- a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
- b) nije dostavljen nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja ili u takmičarskom dijalogu;
- c) nije dostavljen broj ponuda određen u članu 32. stav (4) ovog zakona, ako je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
- d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
- e) cijene svih prihvatljivih ponuda znatno su veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.

Kada govorimo o poništenju postupka sasvim je jasno iz stava (2) člana 69. Zakona da je isto moguće u situacijama koje ova odredba predviđa i to samo u tačno određenoj fazi postupka. Dakle, ovo su situacije koje se dešavaju kada je postupak u fazi nakon isteka roka za prijem ponuda. Naime, postupak se ne može poništiti po osnovu ove odredbe ako rok za prijem ponuda nije istekao.

Takođe, stav (3) istog člana Zakona navodi da ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. Nerijetko se može desiti da je postupak započet, a da se ta nabavka ne može dovršiti iz različitih

razloga i ovo „pokriva“ sve faze postupka. Može se desiti da je npr. danas objavljeno obavještenje o nabavci, a da je već sutra potrebno postupak prekinuti. Dakle, postupak se u ovim situacijama ne poništava, već otkazuje.

To je upravo definisano u stavu (3) člana 69. Zakona, odnosno da je postupak dodjele ugovora otkazan zbog drugih dokazivih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka dodjele ugovora.

Opšta klauzula za otkazivanje nalazi se u ovoj odredbi, za događaje koji se nisu mogli predvidjeti, koji su izvan kontrole ugovornog organa, koji nisu u vezi sa provođenjem postupka dodjele ugovora.

Drugi dokazivi razlozi mogu prisiliti ugovorni organ da otkáže postupak dodjele ugovora prije nego što se zaključi bilo kakav ugovor ili okvirni sporazum. Bilo koji razlog za takvo otkazivanje mora biti:

- 1) Dokaziv (što znači da se javnosti može dati uvjerljivo objašnjenje),
- 2) Izvan kontrole ugovornog organa, i
- 3) Da ga ugovorni organ nije mogao predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka dodjele.

22. Kad se traži potvrda o uredno izvršenom ugovoru, da li ugovorni organ može tražiti npr. dva ugovora čija je zbirna vrijednost jednaka procijenjenoj, ili se mora pridržavati podzakonske norme jedan ili više ugovora?

Članom 7. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“ br. 90/14 i 20/15) definisano je da „ako ugovorni organ od kandidata/ponuđača kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uslov:

- a) u vezi sa predmetom nabavke, odnosno grupom predmeta nabavke, ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabavke, odnosno lot, te
- b) srazmjernom predmetu nabavke, odnosno lotu, u slijedećim slučajevima:
 - 1) kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora, ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota;
 - 2) kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota.“

Dakle, potrebno je pridržavati se propisane norme, jedan ili više ugovora, dok nije dozvoljeno definisati broj, npr. dva, tri i sl. već isključivo jedan ili više.

23. U konkurentskom zahtjevu, od člana 45-52. ništa nije obavezno tražiti?

Konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda je postupak u kojem ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabavke, minimum dokumenata kojim se dokazuje kvalifikovanost ponuđača (ako ih zahtjeva), rok za dostavljanje ponuda i način pripreme i dostavljanja ponuda.

Stavom (1) člana 88. ZJN taksativno je naveden sadržaj pojednostavljene tenderske dokumentacije. Pored opisa/tehničkih specifikacija, izričito je navedeno da se može tražiti minimum dokumenata kojima se dokazuje kvalifikovanost, iz jednostavnog razloga da se cijeli postupak pojednostavi kako bi u postupku ugovorni organ zaprimio što više ponuda. Takođe obavezni elementi tenderske dokumentacije su rok za dostavljanje ponuda kao i način pripreme i dostave ponuda.

24. Zaključen je okvirni sporazum za nabavku aviokarata, preostali iznos je nedovoljan za kupovinu jedne aviokarte, rok trajanja okvirnog sporazuma nije istekao. Da li se u ovom slučaju okvirni sporazum smatra iskorištenim i smije li se krenuti u realizaciju novog okvirnog?

Iako rok trajanja okvirnog sporazuma nije istekao, niti su utrošena sva sredstva ali imajući u vidu da preostali iznos nije dovoljan za kupovinu jedne aviokarte, može se smatrati da je okvirni sporazum okončan i može se krenuti u novi postupak nabavke odnosno u realizaciju novog okvirnog sporazuma.

25. Može li Ugovor po osnovu Okvirnog sporazuma da vazi duže od Okvirnog a potpisan je u periodu vazenja Okvirnog proveden je otvoreni postupak javne nabavke roba sa zaključenjem ugovora sa više ponuđača. Dva ponuđača su predala ponude i nakon odluke o dodijeli dostavili traženu dokumentaciju. Kad je došlo vrijeme zaključenja ugovora jedan ponuđač neće da potpiše ugovor. Šta da uradimo ? misli se na okvirni ako se traži jedan ugovor onda on mora iznositi srazmjerno nabavi u postupku, a ako se traže i više onda oni moraju ukupno iznositi srazmjerno nabavi u postupku. molim da li je tačno tumačenje

Kada je u pitanju okvirni sporazum bitno je naglasiti da je isti ograničen određenim parametrima, a to su vrijednost, okvirna maksimalna količina i vrijeme (period trajanja). Navedeni parametri su „okviri“ po čemu je okvirni sporazum i dobio naziv kao takav. Prvi okvir koji se potroši smatra se da je potrošen i okvirni sporazum. Npr. količina je potrošena prije nego što je okvirni sporazum vremenski istekao, te se okvirni sporazum smatra potrošenim. Također, okvirni sporazum se smatra potrošenim i u slučaju da je vremenski istekao, bez obzira što količina i/ili vrijednost nisu iskorišteni. Ukoliko je ugovornom organu i dalje potrebno ono što je bilo predmetom potrošenog okvirnog sporazuma, dužan je blagovremeno provesti odgovarajući postupak.

Prema tome, okvirni sporazum ne dozvoljava prekoračenje predviđenih „okvira“, jer bi u suprotnom okvirni sporazum izgubio svoju svrhu. Naime, okvirni sporazum se zaključuje

na osnovu ponuđene cijene i drugih uslova iz tenderske dokumentacije i najuspješnije ponude, te se isto mora poštovati i prilikom realizacije okvirnog sporazuma. Ovo je posljedica ukupnog aranžmana sistema javnih nabavki koji se zasniva na aktivnoj i pravičnoj konkurenciji, jednakom tretmanu i naravno transparentnosti.

Kada provodi postupak javne nabave s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma tada je ugovorni organ obavezan u tenderskoj dokumentaciji (i obavještenju o nabavci) navesti podatak o periodu trajanja okvirnog sporazuma.

Ukoliko je ugovorni organ tokom trajanja okvirnog sporazuma ugovorio, odnosno nabavio robu, usluge ili radove u količini/vrijednosti manjoj od onoga što je predviđeno okvirnim sporazumom, tada u periodu trajanja, odnosno važenja okvirnog sporazuma, pod uslovima određenima okvirnim sporazumom, može sklopiti pojedinačni ugovor o javnoj nabavci čije je izvršenje duže od perioda trajanja samog okvirnog sporazuma, s tim da i taj ugovor, zajedno sa prethodnim ugovorima, u zbiru ne smije preći količinu/vrijednost iz okvirnog sporazuma.

Dakle, ugovori koji se zasnovani na okvirnom sporazumu mogu se zaključiti isključivo prije isteka roka na koji je zaključen okvirni sporazum, ali trajanje takvih pojedinačnih ugovora ne mora se podudarati sa trajanjem tog okvirnog sporazuma, već njihovo trajanje, odnosno realizacija može biti i duža od perioda trajanja okvirnog sporazuma.

Međutim, takvo nešto je dozvoljeno samo pod uslovima određenim okvirnim sporazumom. Npr. okvirnim sporazumom je definisano da je rok isporuke robe, pružanja usluge ili izvođenja radova mjesec dana od dana zaključenja pojedinačnog ugovora. U tom slučaju nema smetnji da se za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma zaključi pojedinačni ugovor npr. zadnji dan trajanja okvirnog sporazuma gdje bi pojedinačni ugovor imao realizaciju od mjesec dana. U suprotnom, proizvoljno određivanje trajanja pojedinačnog ugovora nije dozvoljeno.

Npr. zbog karaktera okvirnog sporazuma često se dešava da se ne potroši količina/vrijednost okvirnog sporazuma u periodu trajanja. Zaključivanje pojedinačnog ugovora u periodu trajanja okvirnog sporazuma gdje bi se pojedinačni ugovor zaključio sa periodom trajanja od npr. još jedne godine nakon isteka perioda trajanja okvirnog sporazuma (ili na iznos neutrošenih sredstava), nije dozvoljeno, jer bi to bilo proizvoljno i ne bi bilo u skladu sa definisanim uslovima u zaključenom okvirnom sporazumu (niti takvo nešto može biti definisano u okvirnom sporazumu). Kada bi to bilo dozvoljeno, onda bi se zaključio samo jedan okvirni sporazum na veću vrijednost i beskonačno zaključivali pojedinačni ugovori dok se ta vrijednost ne potroši. Sistem javnih nabavki bi na taj način bio obesmišljen.

26. Okvirni sporazum za zimsko održavanje nam traje do 2.12. Planom JN predviđen je otvoren postupak za zimsko održavanje do kraja sezone 1,11,-1,4, Da li se može pokrenuti postupak bez obzira što Okvirni nije još istekao?

Moguće je pokrenuti proceduru, međutim okvirni sporazum se ne može zaključiti do okončanja prethodnog okvirnog.

27. Izvršili smo nabavku robe po direktnom sporazumu i zaključili ugovor u vrijednosti od 5900KM bez PDV-a. Potrošili smo ugovorenu količinu samo za jednu stavku, a ostale stavke iz ugovora nisu realizovane. Kako provesti postupak nabavke za robu koja je u potpunosti isporučena po važećem ugovoru.

Nakon provedenog postupka i zaključenog ugovora, svi elementi ugovora moraju biti u potpunosti realizovani.

28. Prilikom objave tendera nismo naznačili da se radi o zajedničkoj nabavci, sada nam sistem ne dozvoljava da izvršimo ispravku obavještenja o nabavci, šta da radimo?

Sistem „E-nabavke“ razvijen je u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Prema tome, svaka poteškoća ili čak nemogućnost objave obavještenja, ispravke obavještenja ili dostavljanja izvještaja putem navedenog sistema može ukazivati na činjenicu da postupak nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i pratećim podzakonskim aktima.

Napominjemo da član 69. Zakona utvrđuje prestanak postupka javne nabavke na način da je stavom (1) navedeno da isti može biti okončan zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili poništenjem postupka javne nabavke.

29. Kod otvorenog postupka žalba na tendersku se može izjaviti a kod konkurentskog da li može žalba na tendersku

Član 101. stav (5) Zakona navodi: U postupku nabavke koji se provodi putem konkurentskog zahtjeva žalba se izjavljuje u roku od pet dana od:

- a) objave konkurentskog zahtjeva;
- b) prijema zapisnika o otvaranju ponuda;
- c) prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili prijema odluke o poništenju postupka nabavke."

Dakle, žalba na tendersku u konkurentskom zahtjevu podnosi se u roku od pet dana od odana objave konkurentskog zahtjeva.

30. Zašto nema LOT-ova sa Aneksom II na portalu, odnosno zasto se u slučaju postupka za usluge Aneksa II na portalu ne mogu prijaviti LOT-ovi?

Član 8. stav (1) Zakona propisuje da se na dodjelu ugovora koji za predmet javne nabavke ima usluge iz Aneksa II, koji je sastavni dio ovog zakona, primjenjuju odredbe ovog zakona, i to: odredbe koje se odnose na opšte principe, pripremu tehničke specifikacije, period na koji se zaključuje ugovor, pravnu zaštitu, objavu obavještenja o dodjeli ugovora i dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti.

Stavom (2) iste odredbe Zakona je propisano da će postupak dodjele ugovora iz stava (1) ovog člana biti uređen pravilnikom koji donosi Savjet ministara BiH.

Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 02/23) (u daljem tekstu: Pravilnik) nije propisana mogućnost podijele predmeta javne nabavke na lotove u postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona.

Informacioni sistem „e-Nabavke“ prati ovakve odredbe Zakona i Pravilnika te stoga i nije data kao opcija mogućnost podijele predmeta nabavke na lotove u ovom postupku. Samim tim, nije moguće različitim ponuđačima dodijeliti ugovor po lotovima jer u sistemu lotovi nisu kao takvi prepoznati.

31. Zašto je dozvoljeno nakon izjavljene žalbe na TD da se i dalje preuzima TD ako znamo da žalba ima suspenzivno djestvo? pretpostavljam jer se žalba sad izjavljuje od momenta objave tenderske dokumentacije... pa svima istice rok u isto vrijeme, barem na žalbu na tendersku.

U skladu sa članom 101. Zakona žalba na sadržaj tenderske dokumentaciju se izjavljuje u roku od deset dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije. Blagovremena, dopuštena, uredna od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke KRŽ-a.

Dakle, žalba ima suspenzivno dejstvo na ugovorni organ, međutim, ponuđači mogu preuzimati tendersku dokumentaciju sve do roka za preuzimanje tenderske dokumentacije i koristiti pravo žalbe sve do isteka roka predviđenog članom 101. Zakona, zatim, ako se postupak nastavi, objave izmjene i/ili dopune, preuzimati izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije.

32. Koji je rok za čuvanje dokumentacije o javnim nabavkama?

Člankom 76. Zakona o javnim nabavama utvrđeno je:

„ Zaključeni ugovori o nabavi, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti vezani za nabavu čuvaju se sukladno zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.“

Dakle, rokovi čuvanja registraturnog materijala, kako izvornog, tako i u elektronskoj formi utvrđeno je Zakonom o arhivskoj građi i arhivu BiH i podzakonskim aktima.

Agencija za javne nabave je sačinila svoju internu listu kategorija registraturne građe s rokovima čuvanja po klasifikacionim oznakama, i na istu dobila suglasnost Arhiva Bosne i Hercegovine. Tako npr. rokovi čuvanja papirne građe i elektronske forme, dokumentacije, vezane za postupke nabave izgledaju ovako:

Plan nabavke ili posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke	5 godina	10 godina
Odluka o pokretanju javne nabavke	5 godina	10 godina
Rješenja o imenovanju Komisije za nabavku	5 godina	10 godina
Izjava o povjerljivosti, nepristrasnosti i sukobu interesa	5 godina	10 godina
Poslovnik o radu komisije za nabavke	5 godina	10 godina
Tenderska dokumentacija	5 godina	10 godina
Zahtjevi za učešće /ponude	5 godina	10 godina
Zapisnik Komisije sa otvaranja ponuda	5 godina	10 godina
Izveštaj o radu Komisije	5 godine	10 godina
Preporuka Komisije	5 godina	10 godina
Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača/ Odluka o obustavi i poništenju postupka	10 godina	10 godina
Obavještene ponuđačima o rezultatima postupka	5 godina	10 godina
Žalba	5 godina	10 godina
Zahtjevi i saglasnost Pravobranilaštva BiH na prijedlog ugovora o javnoj nabavci	5 godina	10 godina
Ugovori	10 godina	trajno

33. Da li je Ugovorni organ učinio prekršaj, ako jednostrano raskine ugovor o nabavci roba, prvi dan nakon isteka roka za isporuku (30 dana) bez najave i davanja dodatnog roka isporuke iako se radi o uvozu mašine? Koji je onda smisao "penala" za kašnjenje?

Pitanje koje ste postavili odnosi se na primjenu Zakona o obveznim odnosima, a za čije tumačenje nije nadležna Agencija. Naime, Zakon o javnim nabavama je precuduralni zakon koji utvrđuje korake pravilne i zakonite nabave, dok se ugovor potpisuje sukladno Zakonu o obveznim odnosima, u kome se utvrđuju prava, obveze i odgovonosti potpisnika ugovora. Sa aspekta Zakona o javnim nabavama, kada govorimo o prekršaju, to bi bila situacija kada bi se ugovor zaključio suprotno odredbi čl. 72. st. (5) Zakona, kojim je decidno utvrđeno da se prilikom dodjele ugovora o nabavi, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi, kao i uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne smiju mijenjati. Ili, ukoliko se ostavi na snazi ugovor u situaciji kada izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključenja ugovora, jer bi prema odredbama čl. 72. st. (4) takav ugovor se trebao smatrati apsolutno ništavim.

34. Na posljednjem seminaru smo informisani da Agencija u novom portalu (vjerovatno od početka nove godine) uklanjanju rokove od 30 dana za dodjelu ugovora i izvještaja za direktni. Na koji način će se onda ti rokovi pratiti?

Člankom 74. Zakona utvrđena je obveza ugovornim tijelima da objave obavijest o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Takođe izvješće o postupku javne nabave objavljuje se u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora na Portalu javnih nabava u skladu sa čl. 75. Zakona i čl. 10 Naputka o uvjetima i načinu objavljivanja obavijesti i dostavljanju izvješća o postupcima javnih nabava na Portalu javnih nabava („Službeni glasnik BiH“ br. 80/22). Naknadno objavljivanje obavijesti, ili izvješća, dakle, nakon isteka zakonskog roka, predstavljat će i dalje prekršajnu radnju o kojoj će monitoring tim Agencije zaprimati notifikaciju sa Portala..

35. Kod osnovnih elemenata ugovora “box” koji treba označiti "ugovor realizovan" - u kojem trenutku se označava- kad je npr. roba isporučena ili kad je plaćeno ili?

U skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, ugovor se smatra realiziranim momentom ispunjenja prava i obveza obiju ugovornih strana, odnosno ispunjenjem ugovornih obveza.

36. Radi li se odluka o pokretanju postupka kod izuzeća?

Sukladno čl. 18. st. (2) Zakona, u slučaju izuzeća od primjen iz čl. 10 Zakona, ugovorno tijelo je dužno donijeti odluku koja, uz zakonski osnov za izuzeće od primjene ovog Zakon, sadrži i sljedeće elemente: što je predmet nabave, procijenjenu vrijednost i podatke o načinu financiranja.

37. Pokrenuli smo postupak u skladu sa Anexom II - objavom javnog poziva na koji se niko nije javio, na naš upit Agenciji rečeno nam je da pokušamo kroz direktni sporazum osigurati uslugu, radi se o otpremi pošte što smo i uradili, zanima nas da je li moramo uraditi Obavještenje o poništenju nabavke

Ako postupak nabavke pokrenut prema Anexu II (objava obavještenja o nabavci), a nakon toga niko se nije prijavio, nije potrebno objaviti obavještenje o poništenju. U tom slučaju, jedina mogućnost je objava ispravka obavještenja, ukoliko je potrebno izvršiti bilo kakve izmjene ili dopune u vezi s postupkom. Poništenje obavještenja u ovom kontekstu nije predviđeno.

38. Poštovani, da li smo u slučaju donošenja zaključka ili rješenja po žalbi na tendersku dokumentaciju u obavezi primjerak zaključka ili rješenja dostaviti svim ponuđačima koji preuzmu tendersku dokumentaciju. Ako nismo u obavezi kako ponuđači budu unformisani da je postupak nastavljen (nije bilo ispr... Duboko se izvinjavam, imao sam tehničkih problema i nisam razumio odgovor. Možete li mi ponoviti odgovor.

U slučaju donošenja zaključka ili rješenja po žalbi, niste obavezni dostaviti primjerak svim ponuđačima. Međutim, trebate osigurati informisanje ponuđača o nastavku postupka, što možete učiniti putem objave na zvaničnom portalu ili slanjem obavještenja svim ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju.

39. Krajnje ozbiljno i detaljno pristupamo izradi plana nabavki i svake pojedinačne nabavke kojih je preko 100, prikupljanju informativnih ponuda kako bi što preciznije izvršili planiranje svake pojedinačne nabavke. Nakon usvajanja plana pri pripremi svake pojedinačne nabavke sprovodi istraživanje tržišta, međutim, bez obzira na sve to dešava se da postoje potrebe za izmjenama plana nabavki. Ono što smo uočili jeste da potencijalni ponuđači počinju rekla bih na neki način zloupotrebljavati instrument informativne ponude nudeći daleko veće cijene od realnih. Onda ugovorni organ dolazi u situaciju ili da rizikuje da postupak bude poništen jer ne bude ponuda ili odustane od zaključivanja ugovora, te da ponovi postupak ukoliko ima vremena ili da poveća procijenjenu vrijednost. Čak iako uzmete u obzir vrijednost prethodnih ugovora ili okvirnih sporazuma za istovjetnu nabavku kod procjene nabavke za naredni period prilikom izrade plana, dešava se da kroz istraživanje tržišta dobijete 300% veću informativnu ponudu za nabavku ciju objavu planirate.

U slučaju velikih odstupanja u informativnim ponudama, ugovorni organ treba ponovo istražiti tržište, prilagoditi procijenjenu vrijednost nabavke ako je potrebno, te razmotriti poništavanje postupka ako nema realnih ponuda. Također, važno je redovno pratiti tržišne promjene kako bi planiranje bilo što preciznije i realnije.

40. Konkretno imali smo planiranu nabavku za okvirni sporazum u iznosu od 18.000 KM. Procjena vršena na osnovu prethodnog okvirnog sporazuma. Proveli smo sada istraživanje tržišta i necete vjerovati da smo dobili ponude od 36.000 i 78.000 KM

U ovom slučaju, s obzirom na značajna odstupanja između procijenjene vrijednosti i ponuda, potrebno je analizirati tržište kako bi se utvrdili razlozi za ovako visoke cijene. U zavisnosti od rezultata analize, moguće je prilagoditi procijenjenu vrijednost nabavke, poništiti postupak ili razmotriti druge opcije za nastavak postupka.

41. Šta uraditi po vašem mišljenju: U pitanju je nabavka koju moramo provesti jer je u pitanju optički link za server salu koji moramo obezbijediti i odlucili smo povecati na iznos najmanje zaprimljene informativne ponude.

Ako je u pitanju nabavka optičkog linka za server salu, a informativne ponude su znatno više od procijenjenog iznosa, preporučljivo je da ponovo razmotrite tržište kako biste dobili bolju predstavu o realnoj cijeni. Ako su ponude opravdane, povećanje procijenjene vrijednosti može biti opravdano kako bi se izbjegao rizik od poništenja postupka.

42. Kome se dostavljaju odluke o izboru drugorangiranog ponuđača? Da li smo u obavezi dostaviti svim učesnicima i da li svi učesnici mogu ponovo tražiti uvid u ponude i pravo na žalbu iako su to imali mogućnost kod odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača?

Član 71. stav (2) Zakona je definisao da je ugovorni organ dužan uz obavještenje o rezultatima postupka dostaviti i odgovarajuću odluku iz člana 70. ovog zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) ovog zakona. Član 18. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda je definisao obavezni sadržaj zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda. Dakle, uz odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, dostavlja se i zapisnik. Iz zapisnika svim ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke je predočeno dostavom prve odluke kako je izvršena ocjena i rangiranje pristiglih ponuda. Iz zapisnika se vidi ko je prvorangirani, drugorangirani itd. Dakle, ugovorni organ, nakon što prvorangirani ne potpiše ugovor iz jednog od razloga definisanih u članu 72. stav (3) Zakona, donosi odluku kojom dodjeljuje ugovor drugorangiranom. Ta odluka je internog karaktera, zato što kod obavješćavanja o izboru prvorangiranog svi su imali sve činjenice dostupne, pa i činjenicu ko je drugorangirani. U ovom slučaju, ostali nižerangirani ponuđači se mogu žaliti nakon što je objavljeno obavještenje o dodjeli ugovora, ukoliko se iz istog utvrdi da ugovor nije dodjeljen drugorangiranom, odnosno postupiti u skladu sa članom 102. stav (3) Zakona.

43. Ja sam u više navrata postavljao pitanje na seminarima da li je uopće i koliko je relevantno posmatrati te informativne ponude. Naime ja kao ponuđač dam jednu cijenu, drugi ponuđač sasvim drugu duplo manju a ugovorni organ planira budžet na sasvim treći iznos. Koja je onda svrha istraživanja tržišta? Isto tako smatram da prethodni ugovor ne može mjerodavan za planiranje novih sredstava jer se u toku godine desavaju razna poskupljenja, evo konkretno kod osiguravajućih društava, Agencija za nadzor osiguranja je podigla cijene osiguranja za 6,2% u prethodnoj godini, a svi znate za sistem bonus malus, gdje se zna desiti da za jedno vozilo premija bude uvećana 100% u odnosu na prethodnu godinu. Dakle moje mišljenje je da je za UO bolje da raspiše veći budžet i planira e-aukciju, nego da budžet bude manji pa rizikuje da se niko uopće ne javi.

Slažemo se da je istraživanje tržišta relevantno, ako se koristi na pravi način i ako se uzmu u obzir sve okolnosti. Informativne ponude mogu pružiti osnovu za procjenu tržišnih cijena, ali nisu nužno precizan pokazatelj cijene koju će ponuđači ponuditi u stvarnom postupku. Razlike u cijenama između ponuđača mogu biti rezultat različitih poslovnih strategija, kapaciteta ili specifičnih uvjeta, pa se stoga ne može uvijek u potpunosti osloniti na te ponude.

Kada je riječ o prethodnim ugovorima, kao što ste spomenuli, oni mogu biti korisni za određivanje osnovnih smjernica, ali nisu uvijek potpuno reprezentativni za trenutne tržišne uvjete, osobito u industrijama gdje su česta poskupljenja. Razumljivo je da će troškovi varirati uslijed inflacije, promjena regulacija ili specifičnih uvjeta tržišta, kao što je to slučaj s osiguranjem.

Vaša sugestija da je bolje raspisati veći budžet i planirati e-aukciju ima smisla, jer pruža veću fleksibilnost i smanjuje rizik da se postupak poništi ili odgodi zbog premalog budžeta. E-aukcija može pomoći u smanjenju cijena kroz transparentnost i konkurenciju među ponuđačima.

44. Nije to u redu ako se ne dostavlja Odluka o izboru drugo ili trećerangiranog ponuđača jer vrlo često se zloupotrebljava poreak ponuđača koji "timski" rade, eliminirajući druge ponuđače u smislu da na E-aukciji snižavanjem cijene ispod realne cijene ostavljaju prostor za jednog od učesnika a zatim odustaju od potpisivanja ugovora kako bi jedan od njih koji ima najveću ponudu dobio ugovor. Imam ja a imate i vi više takvih slučajeva timskog rada i zloupotrebe ZJN te "isisavanja" više novca iz UO. Za to je potrebno ostavljanje svih odluka svim aktivnim učesnicima u JN.

Član 71. stav (2) Zakona je definisao da je ugovorni organ dužan uz obavještenje o rezultatima postupka dostaviti i odgovarajuću odluku iz člana 70. ovog zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) ovog zakona. Član 18. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda je definisao obavezni sadržaj zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda. Dakle, uz odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, dostavlja se i zapisnik. Iz zapisnika svim ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke je predloženo dostavom prve odluke kako je izvršena ocjena i rangiranje pristiglih ponuda. Iz zapisnika se vidi ko je prvorangirani, drugorangirani itd. Dakle, ugovorni organ, nakon što prvorangirani ne potpiše ugovor iz jednog od razloga definisanih u članu 72. stav (3) Zakona, donosi odluku kojom dodjeljuje ugovor drugorangiranom. Ta odluka je internog karaktera, zato što kod obavješćavanja o izboru prvorangiranog svi su imali sve činjenice dostupne, pa i činjenicu ko je drugorangirani. U ovom slučaju, ostali nižerangirani ponuđači se mogu žaliti nakon što je objavljeno obavještenje o dodjeli ugovora, ukoliko se iz istog utvrdi da ugovor nije dodjeljen drugorangiranom, odnosno postupiti u skladu sa članom 102. stav (3) Zakona.

45. Radi li se odluka o pokretanju postupka kod izuzeća?

Sukladno čl. 18. st. (2) Zakona, u slučaju izuzeća od primjene iz čl. 10 Zakona, ugovorno tijelo je dužno donijeti odluku koja, uz zakonski osnov za izuzeće od primjene ovog Zakona, sadrži i sljedeće elemente: što je predmet nabave, procijenjenu vrijednost i podatke o načinu financiranja.

46. Jedna tehnička sugestija, ako možete korigovati na Izvještaju o preuzimanju td riječ "DOKUMENTACIJE" u DOKUMENTACIJE.

Nakon što je skrenuta pažnja na grešku u naslovu izvještaja, pristupilo se ispravci iste, tako da će sa jednom od narednih verzija aplikacije biti ispravljena greška kako u naslovu Izvještaja o preuzimanju tenderske dokumentacije od strane ponuđača u profilu ugovornog organa, tako i na Izvještaju o preuzimanje tenderske dokumentacije koji je dostupan u profilu ponuđača.

47. Kako postupiti u situaciji kada TD sadrži dokumente koji nose stepen tajnosti (ograničeni postupak prema pravilniku iz oblasti sigurnosti)? Trenutno kako ste napravili portal svjesno Ugovorni organ stavljate u problem i na ovaj način dolazi do kršenja zakona o tajnim podacima, jer vi vidite te dokumente a ne smijete imati pristup takvim dokumentima. Molim da pojasnite kako postupiti?

Zahtjev za učešće je dostupan svim ponuđačima koji iskažu interes preuzimanjem istog u ostavljenom roku za preuzimanje TD u konkretnom postupku. Nakon što postupak pređe u status „Završen“ predmetna TD je dostupna svima na javnom dijelu sistema e-Nabavke. Tenderska dokumentacija za ostale faze je dostupna samo kvalifikovanim ponuđačima. Agencija za javne nabavke BiH ne pristupa tenderskim dokumentacijama tokom provođenja postupka nabavke.

48. Da li portal dozvoljava da unesemo ponudu koja je preko procijenjene vrijednosti? Ako je dozvoljeno zašto ne onemogućite?

U sistemu je dozvoljeno unijeti vrijednost prihvatljive ponude prilikom zakazivanje e-aukcije koja je iznad procijenjene vrijednosti koja je objavljena u obavještenju o nabavci. U slučaju kada su ispunjeni uslovi za zakazivanja e-aukcije, možemo napraviti validaciju da se ne može unijeti ponuda čija vrijednost prelazi procijenjenju vrijednost uz ispisivanje odgovarajuće poruke.

Za postupke koji nemaju održanu e-aukciju u sistemu unosimo samo dodjeljenu vrijednost ugovora. Ukoliko je ponuđač već odabrao za najpovoljniju ponudu onu čija vrijednost prelazi procijenjenu vrijednost, nema smisla da se onemogući takav unos. Može se samo uspostaviti automatizirano praćenje te pojave i obavješćavanje monitoring tima.